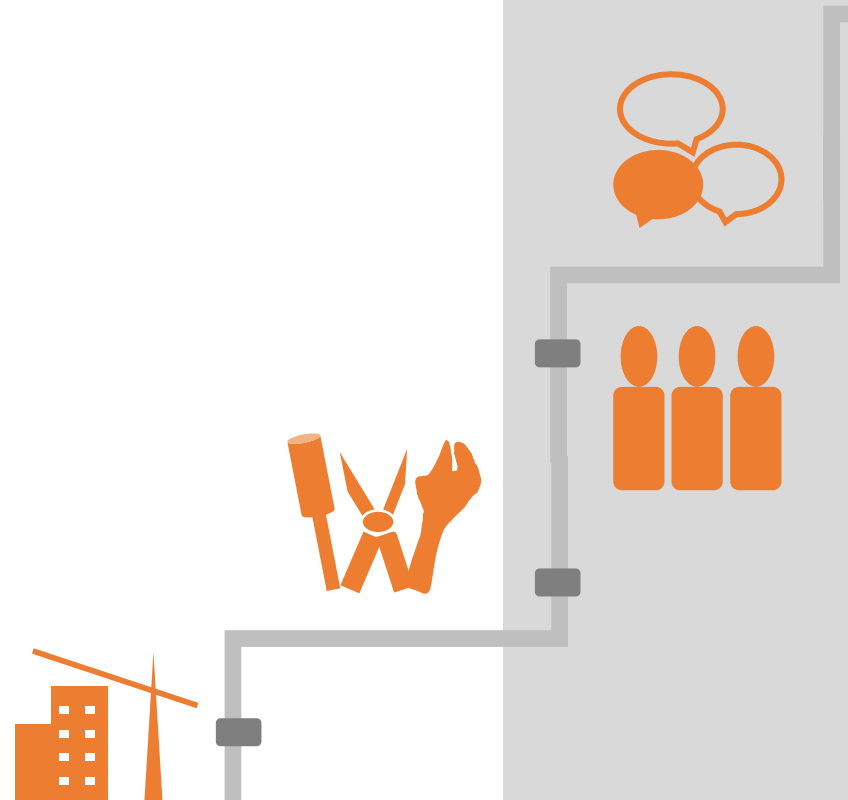

Toimintakertomus 2019

Vahvasti jäsenten asialla

LVI-TU:n tärkein tehtävä on ajaa jäsenyritysten etua työmarkkina- ja elinkeinopoliittisissa asioissa. Liiton toimisto on palvelukeskus, josta jäsenemme saavat nopeasti apua työsuhte-, laki-, toimiala- ja teknisiin kysymyksiin sekä liiketoiminnan haasteisiin. Toukokuussa 2019 toteutetun jäsenpalvelukyselyn mukaan jäsenemme ovat tyytyväisiä liiton palveluihin ja toimintaan.

Toiminnan tavoitteet 2019

- Taloteknisen yhteistyön syventäminen ja talotekniikkaurakoinnin aseman vahvistaminen.
- Talotekniikka-alan vetovoiman lisääminen ja opiskelijamäärien kasvattaminen.
- Tuottavan ja kannustavan paikallisen sopimisen kulttuurin edistäminen.
- Painopisteitä tukeva vahva vaikuttaminen ja viestintä.

Vuonna 2019 LVI-TU työsti yhdessä Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL:n kanssa ensimmäisen Talotekniikka-asennuksen strategian, joka ohjaa liittojen toimintaa ja palvelee jäsenten liiketoiminnan kasvua ja kehittymistä.

LVI-alalla on jo pitkään ollut pula ammattitaitoisesta työvoimasta, etenkin työnjohdosta kasvukeskuksissa, ja joillakin alueilla on niukkuutta myös asentajista. LVI-alan liittojen yhteishanke Vetovoiman tavoitteena on lisätä alalle hakeutuvien nuorten määrää. Nopeaa muutosta tähän ei kuitenkaan ole luvassa, sillä lokakuiseen suhdannekyselymme vastanneet antavat rankkaa kritiikkiä vuonna 2018 voimaan astuneelle ammatillisen koulutuksen reformille. Koulutuksen työelämälähtöisyydessä riittää vielä työsarkaa.

Liiton toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Luottamusmiesshallinnossa ja liiton toimistossa oli vahva pitkäjänteisen tekemisen meininki. Liiton sijoitusten hyvien tuottojen johdosta taloudellinen tulos ylitti budjetoidun selvästi.

Toimitusjohtaja Mika Hokkanen
LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry

Jäsenet

Vuonna 2019 LVI-TU:n jäsenyritysten määrä oli noin 330: liittoon liittyi 39 uutta yritystä. Jäsenyritykset työllistävät noin 7 900 ammattilaista ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto on yli 1,4 miljardi euroa.

Toukokuussa 2019 toteutetun jäsenpalvelukyselyn mukaan jäsenet ovat tyytyväisiä liiton palveluihin ja toimintaan. Jäsenet arvostivat erityisesti työsuhde-, laki- ja sopimusehtoasioiden neuvontaa: 96 %:n mielestä jäsenneuvonta oli vähintäänkin hyvää.

Myös viestintä koetaan tärkeäksi, ja peräti 100 % vastaajista katsoi jäsentiedotuksen onnistuneen vähintäänkin hyvin. Toimintavuonna LVI-TU toimitti jäsenille noin 60 uutiskirjettä, joissa käsiteltiin ajankohtaisia laki- ja määräysmuutoksia, muita talotekniikka-alaan sekä yrittäjyyteen ja liiketoimintaan liittyviä asioita. Jäsenistölle lähetettiin lisäksi kaksi Strategia uutista.

Lisäksi LVI-TU jatkoi yhteistyökumppanuuttaan Y-Studioissa, joka tuottaa erilaista liiketoimintaan ja yrittäjyyteen liittyvää sisältöä jäsenistön hyödyksi.

39

uutta
Jäsenyritystä.

96 %

mielestä liiton
jäsenneuvonta oli hyvää.

60

jäsenkirjettä.

Työelämä ja työmarkkinat

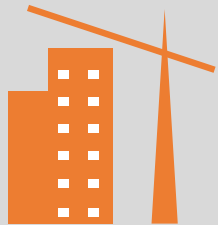
LVI-TU:n sopimassa LVI-asentajien työehtosopimuksessa on määritelty ne asiat, joista voidaan **sopia paikallisesti**. Toimihenkilöiden työehtosopimus mahdollistaa jopa työntekijöiden työehtosopimusta laajemman paikallisen sopimisen.

Talotekniikka-alan LVI-toimialan työehtosopimus työntekijöille päättyy 30.4.2020. Vuoden 2019 lopulla LVI-TU valmistautui tulevaan työehtosopimusneuvottelukierrokseen kartoittamalla jäsenistön tavoitteita ja toiveita, sekä nimittämällä neljä neuvotteluryhmää, joista yksi oli ns. tekstiryhmä ja kolme urakkahinnoittelun työntekijöiden eri aloja varten.

Toimintavuonna LVI-TU toimi aktiivisesti Rakennusliiton kanssa edellisellä sopimuskierröksellä sovitussa työryhmissä, joista esimerkiksi Putken urakkahinnoittelun 3§:ää uudistamaan asetettu työryhmä, Päivittäisten matkakustannusten korvauksia päivittämään asetettu työryhmä sekä Sprinkleriasennuksen urakkahinnoittelun uudistamista varten asetettu työryhmä saivat työnsä päätökseen.

Toimihenkilöiden työehtosopimus oli voimassa 1.2.2018–31.1.2021. Työehtosopimuksen viimeinen vuosi oli optiovuosi, jota ei käytetty ja toimihenkilöitä edustava Pro irtisanoi sopimuksen päättymään 31.1.2020. LVI-TU valmistautui keväällä 2020 käytäviin työehtosopimusneuvotteluihin toteuttamalla syksyllä 2019 jäsenkyselyn sekä asettamalla työnantajapuolen yhteiset tavoitteet LVI-TU:n, STTA:n ja Palvelualojen Työnantajat Paltan kanssa.

Lisäksi LVI-TU jatkoi toimihenkilöiden työehtosopimuksen revisiotyöryhmässä työtään työehtosopimuksen kehittämiseksi.

Toimintaympäristö

Suomessa korkeasuhdanne väistyi ja talouskasvu lievä hidastuminen alkoi. Työllisyysaste nousi 73 %:iin, ja yksityinen kulutus jatkoi kevyttä kasvuaan. Bruttokansantuote on kasvanut arvioitunut nopeammin viime vuosina, mutta maailmantalouden suhdannetilanne hidastutti kasvua vuonna 2019.

Vuoden 2019 loppupuolella rakentamisen kiivain kasvuvaihe on takana ja edessä siinsi paluu normaalitasolle. Rakennuslupien määrä oli hienoisessa laskussa. Rakennustuotannon arvo oli noin 35 miljardi €, josta talonrakentamisen osuus oli noin 28,2 miljardi €. Talonrakennustuotantoa käynnistettiin noin 37 miljoonaa m² ja uusia asuntoja aloitettiin 38 000 kpl. Laskusta huolimatta asuntotuotannon kappalemäärät olivat selkeästi pitkän aikajanana runsaan 30 000 asunnon yläpuolella.

Kasvukeskusten rakennustyömailla oli kuhinaa, mutta maakunnissa uudisrakentamisen vauhdin hidastuminen tuntui selvästi. Sairaala- ja kouluhankkeiden myötä julkinen palvelurakentaminen jatkui kuitenkin kohtuullisen vilkkaana. Rakentamisketjun häntäpäässä tulevaan talotekniikkaan tuotannon aloitusten väheneminen näkyy 6–12 kuukauden viiveellä. Rakentamisen verikkaistumisesta huolimatta työvoimapula on suurin tuotannon este.

Vuoden 2019 lopussa LVI-urakoinnin painopiste siirtyi hiljalleen uudisrakentamisesta korjausurakointiin. Korjausrakentamisessa putkiremonttien määrä kasvaa tasaisesti. Tällä hetkellä eniten korjataan 1960-luvulla ja sitä ennen rakennettuja taloja, mutta lisääntyvässä määrin remonttiin ovat tulossa 1970- ja 1980-lukujen talot. 2020-luvulla putkiremontin tarpeessa on vuosittain jopa 30 000 asuntoa. Kiinteistöjen ylläpidon kannalta välttämättömien korjausten esteenä ovat yhä useammin taloyhtiöiden heikentyneet mahdollisuudet saada rahoitusta. Tämä on omiaan lisäämään korjausvelkaa.

Vaikka vuodesta 2019 tuli liikevaihdon kasvun suhteen hyvä, LVI-asennusyritykset eivät pystyneet parantamaan kannattavuuttaan suhdannehuipussa. Yritysten keskimääräinen täystyöllistävä työkanta oli lokakuisen suhdannekyselyn mukaan 5 kuukautta. Alalla oli käytännössä täystyöllisyys, lomautettuna oli vain 3 % LVI-työvoimasta.

LVI-asennusmarkkina oli noin 4 miljardi €, josta putken osuus oli runsaat 3,2 ja ilmastoinnin runsaat 0,8 miljardi €.

Talotekniikka-asennuksen strategia

LVI-TU haluaa vahvistaa talotekniikan arvostusta ja roolia rakentamisessa ja kiinteistöjen ylläpidossa. Liitto toimiikin yhteistyössä eri tahojen kanssa edistääkseen tätä tavoitetta. Taloteknisen urakoinnin aseman parantamiseen liittyvän yhteistyön tavoitteena on muun muassa nostaa talotekninen urakoitsija rakennusurakoitsijan rinnalle ja suoraan sopimussuhteeseen tilaajan kanssa sekä vakiinnuttaa talotekniikkaurakoitsijoiden asema allianssi- ja muissa kumppanuusmalleissa.

Vakiintunut foorumi talotekniikan asioiden valmisteluun ja käsittelyyn on kahdesti vuodessa kokoontuva Teknisten Urakoitsijoiden Neuvottelukunta (TUN). Se koostuu LVI-TU:n lisäksi STUL:n sekä STTA:n työvaliokunnista.

LVI-TU:n ja STUL:n yhteistyönä syntyi ensimmäinen Talotekniikka-asennuksen strategia. Se esiteltiin LVI-Päivillä Tampereella 24.10.2019 ja Sähköurakoitsijapäivillä 21.11.2019 Hämeenlinnassa. Strategia ohjaa liittojen toimintaa ja palvelee jäsenten liiketoiminnan kasvua ja kehittymistä. Siinä keskitytään elinkeinopoliittisiin asioihin. Tavoitteena on keinovalikoima, jolla talotekniikan painoarvoa nostetaan ja se hivutetaan talonrakentamisen rinnalle. Strategian aikajänne on 5 vuotta. Strategian toimeenpano alkaa vuonna 2020.

TUN

kokoontuu
kahdesti
vuodessa.

Talotekniikka- asennuksen

strategia esiteltiin LVI-Päivillä ja
Sähköurakoitsijapäivillä.

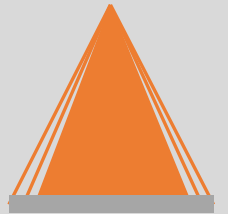
Talotekniikka-alan vetovoiman vahvistaminen

LVI-TU yhdessä Lämmitysenergiayhdistyksen, Suomen Kylmäliikkeiden liiton, Suomen LVI-liitto SuLVIn, Suomen Lämpöpumppuyhdistyksen, Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL:n, Talotekninen teollisuus ja kaupan sekä VVS Föreningen i Finlandin kanssa jatkoi vuonna 2018 alkanutta **Vetovoima**-hanketta. Sen **tavoitteena on lisätä LVI-alan tunnettuutta ja houkuttelevuutta nuorten keskuudessa**, ja siten alalle hakeutuvien opiskelijoiden määrää. Kohderyhmiä ovat nuorten lisäksi muun muassa opinto-ohjaajat, vanhemmat sekä media.

Vuoden 2019 toimenpiteitä olivat muun muassa materiaalien toteuttaminen, Facebook-kampanja vanhemmille sekä YouTube-mainonta nuorille. Lisäksi Vetovoima-hanke on mukana Yrityskylässä yhdessä Aro Systemsin, Granlundin ja NIBE Energy Systemsin kanssa: ysiluokkalaiset pelaavat talotekniikka-alaan liittyvää peliä Yrityskylän Helsingin toimipisteessä.

Yrityskylässä

ysiluokkalaiset pelasivat talotekniikka-peliä.

Vaikuttaminen

LVI-TU ajaa jäsenistönsä etuja ja työskentelee aktiivisesti LVI-alan kehittämiseksi muun muassa **antamalla lausuntoja lakiesityksiin**. Vuonna 2019 liitto antoi lausuntoja Rakennustietosäätiölle Rakennustöiden yleisiin laatuvaatimuksiin (RYL) liittyen.

Toukokuussa 2019 toteutetun **jäsenpalvelukyselyn mukaan 80 % vastaajista piti LVI-TU:n vaikuttamistyötä alan määräyksissä sekä aseman parantamisessa kiinteistö- ja rakentamiskentässä hyvänä**. Liiton tekemää työtä LVI-alan koulutuksen aloituspaikkoihin ja sisältöihin arvosti liki 80 %.

LVI-TU:n toimitusjohtaja ja puheenjohtaja tapasivat elokuussa 2019 yhdessä Taloteknisen teollisuus ja kauppa Taltekan puheenjohtajan ja toimitusjohtajan kanssa **ympäristöministeri Krista Mikkosen**. Tapaamisessa painotettiin ministerille talotekniikan roolista työllistäjänä ja ilmastonmuutoksen torjujana.

LVI-TU työskenteli lakiasioihin liittyen Rakennusteollisuus RT:n työmarkkinaryhmässä, RT:n ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n työ- ja elinkeinopolitiikkaan liittyvissä juristiryhmissä ja Suomen Yrittäjien työmarkkinavaliokunnassa sekä jäsenenä kuluttajariitalautakunnassa.

Lokakuussa 2019 **LVI-TU ja Talteka järjestivät Tampereella jo kahdeksannet LVI-Päivät**. Tapahtuma kokosi 260 alan ammattilaista seminaarin, näyttelyn sekä verkostoitumisen merkeissä. LVI-Päivät tarjosivat lisäksi noin sadalle LVI-alan ammattikorkeakouluopiskelijalle oman seminaariohjelman.

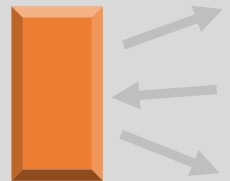
LVI-TU oli yhteistyökumppanina Finvacin järjestämässä Rakennusten energiaseminaarissa 8.10.2019 Finlandia-talossa. Tapahtumassa vieraili yli 400 alan asiantuntijaa.

LVI-Päivät

kokosi reilut 260 alan ammattilaista Tampereelle.

Ympäristöministeriössä

LVI-TU ja Talteka kertoivat talotekniikan roolista työllistäjänä ja ilmastonmuutoksen torjujana.

Viestintä

LVI-TU:n viestinnän tavoitteena on vahvistaa liiton asemaa LVI-alan vahvana edunvalvojana ja talotekniikan palvelevana asiantuntijana. Tavoitteiden saavuttamiseksi liitto julkaisi mediatiedotteita ja sidosryhmäkirjeitä sekä järjesti erilaisia tapahtumia. Liitolla oli vakiokolumni KITA-lehdessä. Lisäksi liiton henkilöstö toimi asiantuntijana useissa media-artikkeleissa.

Liiton kotisivuilla vieraili vuonna 2019 keskimäärin 2 074 henkilöä: kävijämäärä kasvoi noin 17 % prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Lisäksi liiton [Twitter](#)-, [LinkedIn](#)- ja [Instagram](#) -kanavat toimivat aktiivisesti.

Toimintavuonna liitto julkaisi 13 blogia ja 16 tiedotetta, jotka saivat hyvin näkyvyyttä niin alan medioissa kuin yleiskanavissa, sekä sosiaalisen median kanavissa. Tiedotteet kohdistuivat sekä kuluttajille että sidosryhmille. Kuluttajatiedotteet käsittelivät asumiseen liittyviä käytännön asioita. Sidosryhmille kohdistetut tiedotteet nostivat esille liiton kärkiteemoja sekä alan ajankohtaisia asioita.

Vuonna 2019 liitto toimitti kuusi uutiskirjettä noin 1 000 sidosryhmäläiselle. Uutiskirjeiden aiheina olivat muun muassa LVI-alan koulutukseen liittyvät asiat, alan suhdanteet ja tapahtumat.

13

blogia.

16

mediatiedotetta.

Ka. 2 074

vierailua joka
kuukausi kotisivuilla.

Koulutuspolitiikka

LVI-TU:n koulutuspoliittinen vaikuttaminen tapahtui vuonna 2019 pääosin Talotekniikan työelämätoimikunnan kautta. Työelämätoimikunta on Opetushallituksen yhteydessä toimiva luottamuselin, jonka toimivaltaan kuuluu kansallisella tasolla ammatillisen koulutuksen laadunvarmennus.

Työelämätoimikunnat tekevät työtään laatimalla tilannekuvia ja toimenpidesuosituksia sille toimitettavan tilastotiedon pohjalta sekä toimeenpanemalla ns. vierailukäyntejä, joiden aikana se paneutuu vierailun kohteena olevan koulutuksen järjestäjän päätöksiin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin. Talotekniikan työelämätoimikunta teki vuonna 2019 **kymmenen vierailukäyntiä eri puolilla Suomea sijaitsevien koulutuksen järjestäjien luokse.**

Liitto toimi aktiivisesti

**työelämä-
toimikunnassa**

Kansainvälinen yhteistyö

LVI-TU on Euroopan LVI-urakointiliittojen yhteistyöjärjestö GCP European jäsen. LVI-TU:n puheenjohtaja ja toimitusjohtaja osallistuivat järjestön vuosikokoukseen ja konferenssiin Montreux'ssä.

Pohjoismaiset liitot Installatörsföretagen (Ruotsi), Tekniq (Tanska), Rørentreprenörene Norge (Norja) ja LVI-TU kokoontuvat vuosittain epävirallisen Nordisk Styrgrupp'n puitteissa. Vuonna 2019 kokoukset pidettiin Trondheimissa ja Ystadissa. Työlistalla olivat muun muassa suhdanne- ja markkinatilanteet eri maissa, työmarkkinatilanteet, pohjoismainen edustus ja yhteistyö GCP Europessa sekä kunkin maan erityisprojektit.

GCP Europe

Montreux'ssä.

Nordisk Styrgrupp

Trondheimissa ja Ystadissa.

Henkilöstö

Liiton toimistossa jäseniä palvelivat toimitusjohtaja Jari Syrjälä, toimistonhoitaja Johanna Ström, toimialapäällikkö Arvo Ylönen, lakimies Pia Kilpeläinen, viestintäpäällikkö Pipsa Hiltunen ja erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen sekä 16.12.2019 alkaen LVI-asiantuntija Marko Kempas.

Mika Hokkanen aloitti LVI-TU:n toimitusjohtajana 1.1.2020 Jari Syrjälän eläköityessä.

LVI-TU:n hallituksen puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja Heikki Pesu Are Oy:stä ja varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Mika Nikula Maskun Talotekniikkatiimi Oy:stä. Katso [hallituksen](#), [johtokunnan](#) sekä [palkitsemis- ja vaalivaliokunnan](#) kokoonpanot.

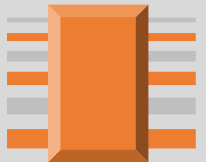
Tapals Oy

LVI-TU:n omistaman Tapals Oy:n tehtävänä on toteuttaa liiton liiketoiminnallinen toiminta. Toimintavuoden aikana Tapals järjesti LVI-Päivät Tampereella, jäsenkoulutuksia sekä julkaisi LVI-asennuksen kalenterin ja Talotekniikan kalenterit.

Ammattitaitoinen

henkilöstö

palvelee ketterästi.

Tehtävä

Liitto on LVI-alalla toimivien asennus-, huolto- ja urakointiyriytysten toimiala- ja työnantajajärjestö. Sen tehtävänä on jäsenten ja LVI-alan toimintamahdollisuuksien edistäminen.

Visio

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry on vahva, kattava ja kehittävä erikoisurakoinnin liitto, joka yhdistää LVI-urakoinnin ja palvelutoiminnan eri sektoreita edustavien, eri puolilla maata sijaitsevien erikokoisten yritysten yhteiset tarpeet tehokkaaksi edunvalvonnaksi.

Liitto toimii kiinteistö- ja rakennusklusterissa yhteistyökykyisesti koko talotekniikka-alan tavoitteiden hyväksi.

Liiton jäsenet ovat luotettavia, dynaamisia ja kannattavia yrityksiä. Ne toimivat yhteistyössä asiakkaiden ja toimialan muiden osaajien kanssa kehittääkseen LVI-talotekniikan vaikuttavuutta hyvän sisäympäristön luomisessa ja hallinnassa.

Arvot

Asiantuntemus ja osaaminen | Luotettavuus | Jäsenlähtöisyys | Kehittyminen

